

Bet. o. Lovf. om Statens Overtagelse af de sjæll. Jernb.

11. Hvorledes har Regjeringen i Tilfælde af Lovens Vedtagelse tænkt sig den fremtidige Ordning af Bestyrelsen saavel af de heromhandlede Baner som af Statsbanerne i det Hele?

„Med Hensyn til dette Spørgsmaal udtaler Ministeriet, at det ikke ser sig ifstand til allerede nu at udtale sig nærmere herom, idet man maa forbeholde sig Frihed til under Hensyn til samtlige Momenter, som i saa Henseende have Krav paa at tages i Betragtning, derunder ogsaa personlige Forhold, at tage Bestemmelse om den nærmere Ordning af Bestyrelsen af det hele Statsbanenet.“

12. Paa Forlangende har Finantsministeren tilfattet Udvalget et Exemplar af de i tvende Serier udstedte Prioritetsobligationer, hvis Text man til Oplysning lader aftrykke som Bilag til denne Betænkning. Det vil bemærkes, at Lovforslagets § 1 har med Hensyn til de omhandlede Prioritetslaan benyttet de samme Udtryk som findes i de Love, der afgive Grundlaget for denne Gjæld.

Efter at Udvalget saaledes i Foranstaaende har fremstillet den Del af de erhvervede Oplysninger, som kunne antages at være af Interesse ved en nærmere Overveielse af Lovforslaget, skal man isørigt bemærke Følgende.

Udvalgets Flertal er enigt i Lovforslagets Diemed: Erhvervelse for Staten af det sjællandske Jernbaneselskabs Baner. Naar Staten har Hovedkommunikationsmidlerne i sin Haand i Fyn og Sylland, synes det ikke mindre principrigtigt, at det Samme bliver Tilfældet for Sjællands Bedkommende. De Foranstaltninger, som Almenvellet eller en ligelig, retfærdig Hensyntagen til de forskjellige Provindsers Beboere maatte kræve, saavel med Hensyn til den daglige Nytte og Brug som til den nødvendige Udvidelse af Banerne, vil Lovgivningsmagten da kunne beslutte alene ifølge deres Hensigtsmæssighed i og for sig uden at standses af andre modstaaende Interesser. Det turde være erkjendt, at Statens og Jernbaneselskabets Interesseforskjellighed allerede har øvet sin hæmmende Indflydelse paa Fremme af Foretagender, som alt burde have været udførte, og i ethvert Fald maa det, som antydet i Bilagene til Lovforslaget, anses for givet, at dette i stigende Grad vil blive Tilfældet, jo mere man nærmer sig Udløbet af den Frist, der er fastsat for Selskabets Uopfyldighed.

Den foreslaaede Betaling for Banerne er, næst Overtagelsen af alle øvrige paa Selskabets Eiendomme høftende Forpligtelser, bestemt til $1\frac{1}{4}$ Gang Aktiekapitalen i Statsobligationer, forrentede med 4 pSt. og afdragne ved Udtrækning med $\frac{1}{20}$ aarlig. Ved dette Forslag er Ministeren gaaet ud fra, at Selskabet aarlig i de efterfølgende 20 Aar vilde kunne udrede i Rente og Udbytte tilfammen 6 pSt. til Aktionærerne. Hvorvidt dette antages at kunne blive Tilfældet, maa nærmest bero paa et Skøn. Bestyrelsen erkjender selv (se ovenfor under Punkt 3) „at det er meget vanskeligt at opstille en nogenlunde sikker Beregning over de sandsynlige Indtægter i de kommende Aar“. Medens nogle af Udvalgets Medlemmer ikke betvivle Paalideligheden af det Udgangspunkt, Finantsministeren har taget, er der Andre, som, ogsaa under Hensyn til den store, neppe rentable Forpølgelse af Aktiekapitalen ved Anlaget af Kjøbenhavns Havnebane (se ovenfor Punkt 1) og til Udgifterne af den eventuelle Udvidelse af Hovedstationen (se Punkt 2), nære Tvivl i saa Henseende, og de vilde have anset en Betaling af $1\frac{1}{6}$ Gang Aktiekapitalen for mere passende, medmindre ialtfald den foreslaaede Amortisation havde været udeladt. Ogsaa disse Medlemmer erkjende imidlertid, at Staten her maatte gjøre et Tilbud, der snarere kunde siges at være for rigeligt end for knapt, og da Sagen, efter den Forberedelse, den har faaet, mulig kunde udsættes for at strande, hvis man paa dette Hovedpunkt forandrede Grundlaget for de hidtil førte Forhandlinger, medens det dog ikke er usandsynligt, at Banerne under Selskabets Ledelse vilde have givet et saadant Udbytte, have disse Medlemmer kunnet forene sig med det øvrige Udvalg om ogsaa at anbefale Lovforslaget i denne Henseende. Dertil er man bleven yderligere tilskyndet ved, hvad der under Punkt 4—8 er oplyst, idet det deraf maa siges